

'Een 'low tec'-oplossing waar weinig aan kapot kan gaan'

Voor een aantrekkelijker smoel én om de privacy van bewoners te bevorderen, voorzag architect Miel Wijnen twee woningen in de Bossche binnenstad van houten lamellen die verticaal schuiven. Een fraai staaltje maatwerk dat goed blijkt te functioneren.

Miel Wijnen voorzag vijf jaar geleden de grote glazen voor- en achtergevels van twee woningen in de binnenstad van Den Bosch van houten lamellen, gevat in aluminium frames. De architect deed dat omdat hij eraan hechtte dat de gebruikers invloed zouden kunnen uitoefenen op de open- en geslotenheid van de gevel. De lamellen moesten dus draaibaar zijn, maar ook moesten op de woonverdieping een aantal frames volledig weg te schuiven zijn.

Omdat er per gevel vier verdiepingshoge lamellenframes naast elkaar werden gemonteerd, moesten de middelste twee schuifbaar worden voor voldoende effect. Aan de achtergevel ontbrak in een hoek van het taps toelopende balkon de ruimte om deze frames vóór de buitenste twee frames te schuiven. Daarom werd samen met Lenco Zonwering uit Rosmalen uitgedokterd of het mogelijk was de frames verticaal weg te schuiven.

droogzolders van de brouwerijen, die vroeger in de binnenstad stonden. Daarom kregen de woningen ook een kap en geen plat dak", zegt Miel Wijnen. "Dat de keuze viel op schuivende lamellen had ook te maken met de plek van de woningen. De panden staan aan een steeg die voert naar een hoofdstraat in de binnenstad en door die ligging passeren er veel voetgangers vlak langs de woningen. Om de privacy te garanderen zonder daglichttoetreding te belemmeren, heb ik toen gekozen voor lamellen in schuivende frames." Overigens bleken de gevels bekleed met lamellen ook uit commercieel oogpunt een schot in de roos. "De projectontwikkelaar had de woningen al tijdens de bouw te koop gezet, maar kreeg weinig tot geen reacties. Toen de houten lamellen eenmaal gemonteerd waren, was hij de woningen in no time kwijt. Dat was voor ons een aardige bijkomstigheid."

Droogzolders

"Het idee van de horizontale betimmering ontstond doordat ik met het ontwerp van de twee woningen wilde refereren aan de

'Willy Wortel'-engineering

Het idee stond snel op papier, maar de realisatie kostte de nodige hoofdbrekens.

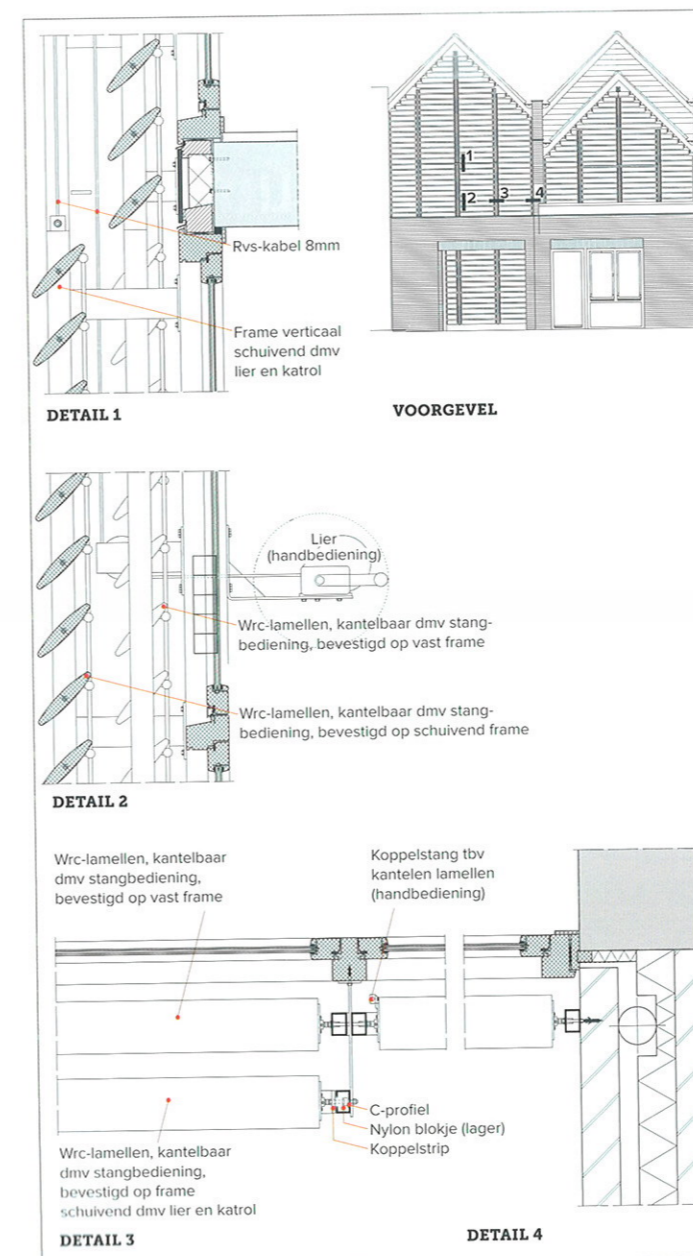
"Verticaal schuivende lamellen van western red cedar bestonden niet. We moesten ze dus speciaal voor deze plek ontwikkelen. Het aardige was dat Lenco Zonwering uit Rosmalen enthousiast wilde meewerken. Ook zij zagen gelukkig brood in mijn 'Willy Wortel'-engineering. En dat is het aardige van mijn vak", zegt Wijnen. "Slimme oplossingen bedenken voor problemen die nog niet bestaan. Dat is voor mij steeds weer een uitdaging." Uit oogpunt van duurzaamheid heeft Wijnen gekozen voor ellipsvormige lamellen van western red cedar, behandeld met olympic stain. Door deze behandeling is de verkleuring gecontroleerd verlopen, weet Wijnen. Met onbehandeld hout had je gegarandeerd kleurverschil gezien bij de gedeeltes net onder de dakrand. Het voordeel van de ellipsvorm is volgens de architect dat er nooit water op de lamellen blijft staan, in welke stand ze ook gedraaid zijn.

C-profiel

Voor de schuivende lamellenframes is geen gebruik gemaakt van een kokerprofiel, maar van een C-profiel dat 200 mm naar voren is geplaatst ten opzichte van de omliggende vaste frames. Daardoor kunnen deze frames voor de bovenliggende frames langs schuiven. De assen van de lamellen lopen met nylon lagers door dit C-profiel. De assen van de verschillende boven elkaar liggende lamellen zijn gekoppeld met een strip, zodat de onderlinge afstand gefixeerd is. Net als bij de vaste frames is aan de achterzijde een koppelstang aangebracht voor het handmatig draaien van de lamellen.

Low tec

De twee wegschuivende frames zijn samen tot één geheel gekoppeld, met aan de bovenzijde een doorgaande

stalen koker, waaraan in het midden een rvs-hijskabel van $\varnothing 6$ mm is bevestigd. In de nok hangt een katrol, waarna de kabel weer naar beneden loopt om net boven de vloer met opnieuw een katrol naar binnen te worden geleid. Dit gebeurt met een standaarddoorvoer, zoals ook bij binnenbediening van reguliere zonwering wordt gebruikt. Aan de binnenzijde is een lier geplaatst, waarmee de frames met handkracht kunnen worden opgetrokken. Plaatsing van een elektromotor bleek niet haalbaar te zijn. Een motor die 125 kg moet kunnen optillen is vrij fors. Daardoor zouden niet alle geveldelen meer naar binnen toe te openen zijn, wat voor reiniging en onderhoud wel noodzakelijk was. Overigens zijn de frames met een constructie met een geveerde pen

beveiligd tegen valgevaar door kabelbreuk. De maatwerkoplossing is tot nu toe enkel in Den Bosch toegepast, maar functioneert volgens Wijnen tot nu toe prima. "We hebben het systeem bewust zo simpel mogelijk gehouden. De lamellen schuiven met een handlier in verticale richting, een soort van 'low tec'-oplossing waar niet veel aan kapot kan gaan."

1 // Door het verticaal wegschuiven van twee lamellenframes ontstaat vrij zicht vanuit de woonverdieping. 2 // De frames hangen aan een kabel die over een katrol in de nok loopt. 3 // De assen van de lamellen schuiven met nylon blokjes door C-profielen. 4 // Gesloten lamellen in alle frames bieden maximale privacy.

